

เอกสารการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การลดส่วนอัตราเงินสมทบ กองทุนประกันสังคม "ศึกษาเฉพาะกรณีตาย" เป็นเอกสารทางวิชาการศึกษาถึง ผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จากการขอลดส่วนอัตราเงินสมทบต่อ (กรณีตาย) ของสถานประกอบการ จำนวน 632 แห่ง โดยศึกษาถึงแนวโน้มและ ทัศนคติของนายจ้าง และ ผู้ประกันตนในการขอลดส่วนอัตราเงินสมทบ

แรงจูงใจที่ทำให้ศึกษาในเรื่องนี้ สืบเนื่องจากการนำคดีในเรื่อง การลดส่วนอัตราเงินสมทบ ขึ้นสู่ศาลแรงงานกลาง กรณีตุรุตสาเป็น โจทก์ฟ้อง ศาลแรงงานกลาง ให้สำนักงานประกันสังคมเป็นจำเลยลดส่วนอัตราเงินสมทบ ให้กับตุรุตสา และแนวโน้มสถานประกอบการขอลดส่วนอัตราเงินสมทบต่อ กรณีตาย จากการออกกฎกระทรวงฯ เพิ่มอัตราสิทธิประโยชน์กรณีตาย (ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศประสบภาวะวิกฤตขั้นรุนแรงในรอบศตวรรษที่ผ่านมา) ซึ่งผลจากการศึกษาคาดว่าจะสามารถใช้เป็นแนวทาง ในการเสนอขอ แก้ไขกฎ ระเบียบ รวมถึงข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาการลดส่วน อัตราเงินสมทบ เพื่อยังประโยชน์แก่นายจ้างและผู้ประกอบการ ภายใต้พระ- ราชบัญญัติประกันสังคม รวมถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ๆ มีส่วนเกี่ยวข้องนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล แสดง ความคิดเห็น และช่วยเหลือการจัดทำรายงาน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่กองเงิน สมทบ และเจ้าหน้าที่สำนักผู้ตรวจราชการกรม ไร่ ๗ โอกาสนี้

รวีวรรณ สถานานนท์

พฤศจิกายน 2540

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การลดส่วนอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงข้อกฎหมาย ระเบียบ และวิธีปฏิบัติ ในการดำเนินการพิจารณาลดส่วนอัตราเงินสมทบ ผลกระทบในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการลดส่วนอัตราเงินสมทบ ซึ่งจะพิจารณาผลกระทบที่มุ่งประเด็นเฉพาะการลดส่วนอัตราเงินสมทบกรณีตาย เป็นประเด็นสำคัญ

เอกสารการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ ใช้วิธีการศึกษาจากข้อมูลในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วย บทบัญญัติของข้อกฎหมาย บทวิเคราะห์ วิจารณ์ของผู้ทรงวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม คำพิพากษาของศาล ตลอดจนได้นำเอาความคิดเห็นของนายจ้างและผู้ประกันตน ซึ่งผู้ได้ศึกษาได้สัมผัสด้วยตนเอง รวมถึงความเห็นส่วนตัว ผนวกเข้าด้วยกัน

ผลจากการศึกษาพบว่า การลดส่วนอัตราเงินสมทบที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม นั้นถึงแม้จะมีสถานประกอบการเพียงจำนวนประมาณร้อยละ 1.72 ของจำนวนสถานประกอบการทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม แต่กลายเป็นตัวจักรสำคัญที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานประกันสังคมมิใช่น้อย การปรับเปลี่ยนแก้ไขกฎหมายเพื่อลดผลกระทบนี้ คงกระทำได้ยากในลักษณะของกฎหมายไทย แต่จากการศึกษาพบว่า แม้จะไม่สามารถทำการแก้ไขบทบัญญัติทางกฎหมายที่ว่าด้วยการลดส่วนได้ด้วยข้อจำกัดทางสังคมและเศรษฐกิจก็ตาม การลดส่วนอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคม จะสามารถแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนไปได้เองภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายนั่นเองในอนาคต กล่าวคือ หากสำนักงานประกันสังคมมีการแก้ไข

เปลี่ยนแปลงประโยชน์ทดแทนให้สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ คาดว่าสถานประกอบการ
ที่ขอลดส่วนอัตราเงินสมทบ จะต้องมียังจำนวนลดลงไปเรื่อย ๆ เนื่องจากไม่
สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมสวัสดิการที่จัดให้กับลูกจ้างได้ทัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ตาม
วิถีจักรของสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นผลจากการศึกษาครั้งนี้ อาจอย่างยิ่ง
ประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจในงานประกันสังคม และอาจจะเป็นข้อมูลที่จุด
ประกายความคิดในการพิจารณาแก้ไขปัญหาในการบริหารงานประกันสังคมได้
พอสมควร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
บทคัดย่อ	(2)
สารบัญ	(4)
บทที่ 1	
- บทนำ	1
- วัตถุประสงค์ของเรื่อง	18
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
- ขอบเขตของเรื่อง	19
บทที่ 2	
- แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับอัตราการจัดเก็บเงินสมทบ	20
- การกำหนดหลักเกณฑ์การลดส่วนอัตราเงินสมทบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3	
- การลดส่วนอัตราเงินสมทบในมุมมองของศาลแรงงานกลาง	34
บทที่ 4	
- ผลจากการศึกษา	46
- การปรับเปลี่ยนประโยชน์ทดแทน ครั้งที่ 1	46
- การปรับเปลี่ยนประโยชน์ทดแทน ครั้งที่ 2	53
บทที่ 5	
- บทสรุปและข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	61